

FRA-sajtóközlemény

Bécs, 2014. április 29.

Intézkedésre van szükség, hogy valamennyi fogyatékossgal élő személy szavazhasson

A fogyatékkal élő emberek aktív polgárok, akik érdekeltek abban, hogy részt vehessenek a politikai életben, amennyiben megfelelő lehetőségeket biztosítanak számukra. Még mindig léteznek azonban olyan jogi, adminisztratív és az akadályoztatásból eredő korlátok, amelyek gátolják a választásokban való részvételüket – állapítja meg az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló legfrissebb jelentése.

„A politikai részvétel alapvető jog, amely mindenkit egyenlő mértékben megillet – vallja az FRA igazgatója, Morten Kjaerum. – Az FRA jelentése azonban arra mutat rá, hogy számos olyan korlát létezik, amely aláássa a fogyatékossgal élő személyek demokratikus jogait. Ez pedig – a küszöbön álló európai parlamenti választások kapcsán – igencsak időszerű emlékeztető arra vonatkozóan, hogy Európa-szerte változásokra van szükség annak érdekében, hogy valamennyi fogyatékossgal élő személy egyenlő feltételek mellett szólhasson bele társadalmunk politikai életének alakulásába.

Az FRA az Európai Bizottsággal együttműködve kidolgozott néhány olyan emberi jogi mutatót, amelynek segítségével felmérhető, mennyiben tartják tiszteletben, mozdítják elő és biztosítják EU-szerte a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben (CRPD) meghatározott, politikai részvételhez való jogot.

A mutatók alapjául szolgáló adatok azt mutatják, hogy ha módjukban áll, a fogyatékossgal élő személyek aktívan részt vesznek a politikában: szavaznak, politikai találkozókra vesznek részt és kapcsolatba lépnek a választott tisztviselőkkel. Az adatok azonban azt is felfedik, hogy továbbra is vannak még jelentős kihívások, amelyek a fogyatékossgal élő személyek egy részét nagyobb mértékben érintik, mint másokat.

Mindezek fényében az FRA a következőket javasolja:

1. A jogi és adminisztratív akadályok felszámolása:

- A nemzeti fogyatékossgal cselekvési terveknek foglalkozniuk kell azzal, hogyan lehet előmozdítani a fogyatékossgal élő személyek politikai részvételét. Ennek keretében módosítani kell azokat a törvényeket, amelyek bizonyos embereket fogyatékossgaluk alapján megfosztanak a szavazati joguktól.
- A bentlakásos intézményben élő személyek számára például be kell vezetni a szavazás alternatív formáit, és lehetővé kell tenni, hogy támogatást vegyenek igénybe a szavazáshoz, és ezáltal senki ne essen el a választásokon való részvétel lehetőségétől.
- A szavazással kapcsolatos panasztételi mechanizmusokat is hozzáférhetőbbé kell tenni. Ezen a téren segíthet annak biztosítása, hogy a fogyatékossgal élő személyek szervezeti bírósághoz fordulhassanak.

2. A politikai részvétel hozzáférhetőbbé tétele:

- A szavazóhelyiségek kialakításakor nemcsak a fizikai fogyatékosággal élő személyek, hanem minden fogyatékosággal élő személy szükségleteit figyelembe kell venni. Ez magában foglalja azt is, hogy minden szavazni szándékozóknak megfelelő támogatást biztosítsanak.
- A választással kapcsolatos információknak és kampányanyagoknak több különböző, hozzáférhető formátumban – például Braille-írással, nemzeti jelnyelven, könnyen olvasható módon – is rendelkezésre kell állniuk.

3. A politikai részvételi lehetőségek bővítése:

- A fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben kötelezettségként szerepel a fogyatékosággal élő személyekkel való konzultáció és aktív bevonásuk az őket érintő döntések meghozatalába. Az EU szerveinek és a tagállamoknak meg kell erősíteniük a fogyatékosággal élő személyek szervezeteinek bevonására irányuló mechanizmusokat.
- Elő kell segíteni a fogyatékkal élők nyilvános konzultációkban való részvételét, például hozzáférhető kommunikációs csatornák alkalmazása révén.
- A fogyatékosággal élő jelölteknek egyenlő esélyt kell biztosítani ahhoz, hogy indulhassanak a választásokon, szükség esetén például kiegészítő támogatás biztosításával.

4. A jogokról való jobb tájékoztatás:

- A választási tisztviselőknek, a politikai pártoknak, a hatóságoknak és a médiaszolgáltatóknak képzésekre és útmutatásra van szükségük arra vonatkozóan, hogyan gondoskodhatnak a fogyatékosággal élő személyek szükségleteiről.
- A tagállamoknak a fogyatékosággal élő személyek szervezeteit is be kell vonniuk ezen útmutatók kidolgozásába. Ide tartozik a nem hozzáférhető szavazóhelyiségek és kampányanyagok problémájának kezelése is.

5. Adatgyűjtés a politikai részvétel mérése céljából:

- Nagy mennyiségű, összehasonlítható adatot kell gyűjteni mind uniós, mind tagállami szinten abból a célból, hogy a politikai részvételt javító, célirányos intézkedéseket lehessen kialakítani. Ide tartozik az ilyen jellegű adatok gyűjtésére vonatkozó közös módszerek, valamint a hozzáférhetőség méréseire vonatkozó irányelvek kidolgozása is.

További információ:

- Lásd „A fogyatékosággal élő személyek politikai részvételhez való joga: emberi jogi mutatók” ([The right to political participation of persons with disabilities: human rights indicators](#)) című jelentés összefoglalóját, a hozzá kapcsolódó [kérdéseket és válaszokat, valamint az online mutatókat](#).
- Kapcsolat: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642

Megjegyzések a szerkesztőknek:

- Lásd továbbá az FRA korábbi jelentéseit a mentálhigiénés problémákkal küzdő és az értelmi fogyatékosággal élő személyek politikai részvételhez való jogáról ([The right to political participation of people with mental health problems and people with intellectual disabilities](#)), valamint a [cselekvőképesség korlátairól](#).

FRA

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

- A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2008 májusában hatályba lépett ENSZ-egyezményt (CRPD) azóta már az [EU 25 tagállama és maga az EU is](#) ratifikálta. Ez az első olyan, jogilag kötelező erejű nemzetközi emberi jogi dokumentum, amelynek az EU részes fele. A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény az aláíró felektől többek között megköveteli, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára biztosítsanak politikai jogokat, ezen belül szavazáshoz való jogot, és adjanak lehetőséget számukra, hogy másokkal azonos alapon élhessenek is e jogaikkal.
- Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) feladata, hogy bizonyítékokon alapuló tanácsadással segítse az uniós és nemzeti szintű döntéshozókat, ezáltal hozzájárulva az alapvető jogokkal kapcsolatos tájékozottabb, célzottabb vitákhoz és szakpolitikákhoz.